

معرفی فدراسیون جهانی بورس‌ها (WFE)

● دکتر ابو الفضل شهرآبادی*
● الهام مسلمی**

رسالت فدراسیون جهانی بورس‌ها

فدراسیون جهانی بورس‌ها به عنوان معتبرترین نهاد قانونی صنعت بورس، تمامی جنبه‌های داد و ستد اوراق بهادار را از لحاظ فنی، تجاری، حقوقی یا اقتصادی مد نظر قرار می‌دهد و طی چهار دهه فعالیت خود، مطالعات فراوانی را روی پدیده خود انتظامی، اجرای مصوبات، توقف معاملات، روش داد و ستد اوراق و موارد دیگر انجام داده است.

تعدادی کمیته کاری از طرف فدراسیون جهانی بورس‌ها برای بررسی موضوعات مهم و برقراری تعامل بیشتر بین اعضا، در سطح بین‌المللی تشکیل می‌شود. تجربه نشان داده

حال حاضر تعداد ۲۱ بورس به صورت وابسته با فدراسیون همکاری می‌کنند.

فدراسیون توسط هیئت مدیره‌ای متشکل از ۱۵ بورس عضو اداره می‌شود. برودسکی که اولین رئیس هیئت مدیره فدراسیون از یک بورس مشتقات است (از بورس اختیار معاملات شیکاگو (CBOE)، به همراه نایب رئیس، پال جو از بورس هنگ‌کنگ و حسین ارکان از بورس استانبول، به عنوان رئیس کمیته کاری فدراسیون، هدایت هیئت مدیره فدراسیون را به عهده دارند. ارکان و ماجد شوقی از بورس مصر اعضای جدید هیئت مدیره فدراسیون در سال ۲۰۰۹ هستند. گروه بورس کالای شیکاگو (CME) و بورس اینترکانترینتال (ICE)، به عنوان اعضای جدید در اکتبر سال ۲۰۰۸ به عضویت فدراسیون جهانی بورس‌ها درآمدند.

فدراسیون جهانی بورس‌های اوراق بهادار با عنوان FIBV در سال ۱۹۶۱ تأسیس شد و بتدریج ابعاد خود را گسترده‌تر کرد. طی چندین سال فعالیت این نهاد، اعضای جدیدی، از جمله بازارهای مشتقه، مراکز تسویه و پایاپای و دیگر ارائه‌دهندگان خدمات مالی به آن پیوستند. از این رو، در نشست مجمع عمومی سال ۲۰۰۱ با اکثریت آرا، این نهاد به فدراسیون جهانی بورس‌ها تغییر نام یافت.

این فدراسیون در حال حاضر مشتمل بر ۵۸ بورس عضو از نقاط مختلف جهان است که در پایان سال ۲۰۰۸ بیش از ۴۵ هزار ناشر در آن پذیرفته شده بودند. کل ارزش بازار اعضای فدراسیون در پایان سال ۲۰۰۸ میلادی با ۴۶ درصد تنزل نسبت به سال ۲۰۰۷ به ۵۵۱،۳۲ میلیارد دلار رسید و ارزش مجموع اوراق بهادار معامله شده از مرز ۱۴۰ تریلیون دلار گذشت. علاوه بر اعضای دائمی، در

کارگروه‌های فدراسیون جهانی بورس‌ها

۱- موضوعات مورد بحث در کارگروه مقررات

جلسات کارگروه مقررات فدراسیون جهانی بورس‌ها به طور معمول سالی دو بار برگزار می‌شود و حضور تمامی بورس‌های عضو فدراسیون جهانی بورس‌ها در آن آزاد است. جلسات این کمیته در تعامل و همکاری کامل با سازمان بین‌المللی کمیسیون‌های بورس و اوراق بهادار IOSCO تشکیل می‌شود. یکی از اهداف اصلی این کمیته مطالعه قوانین و مقررات بورس‌های مختلف جهت بهینه‌گزینی مقررات بورس و تهیه قوانین و مقررات استاندارد برای تمامی بورس‌هاست. یکی دیگر از اهداف این کمیته تلاش در جهت شناسایی متقابل کمیسیون‌های بورس‌ها به منظور تسهیل مشارکت و همکاری بین بورس‌هاست.

۲- موضوعات مورد بحث در کارگروه آمار

• نحوه استفاده کاربران بورس‌ها و سازمان‌های بین‌المللی از آمار بورس‌ها و شاخص‌های جدید مورد نیاز آنها
• چندبخشی در معاملات و بهترین روش‌های انجام معامله
• ارائه یکپارچه آمار معاملات جهانی در حالی که بازارها دچار چندپارگی شده‌اند و نحوه برخورد بورس‌ها، قانونگذاران و فروشندگان اطلاعات با این موضوع
• مقایسه حجم معاملات بازار نقدی و بازار مشتقات و تأثیر آن دو بر یکدیگر
• میزان معاملات پنهان و روش محاسبه این نوع معاملات، مقایسه آن با معاملات متداول و تأثیر آن بر ساختار بازار
• روش‌های متفاوت در ارائه آمارهای مشتقات

بورس و خارج از بورس
• توسعه گسترده در ابزارهای جدید مثل صندوق‌های قابل معامله (ETF)
• نقدینگی و روش‌های معاملاتی جدید مثل دسترسی مستقیم (DMA) و شاخص‌های استاندارد مورد نیاز جهت محاسبه سهم بازار، نوسانات و اختلاف قیمت خرید و فروش.

۳- موضوعات مورد بحث در کارگروه ارتباطات

• بررسی موضوعات روز مثل بحران مالی و تأثیر آن بر ارتباطات و اطلاع‌رسانی شرکت‌ها
• بررسی همکاری بین بورس‌ها و فدراسیون جهانی بورس‌ها در ارائه تصویری روشن از بورس در سطح ملی و بین‌المللی در بین مخاطبان
• نحوه و نوع همکاری اطلاعاتی و فعالیت بین‌المللی بین بورس‌ها و مؤسسات بین‌المللی و سیاستگذاران
• توسعه و ارتقای موضوعات باارزشی مثل

حاکمیت شرکتی، استانداردهای پذیرش، سرمایه‌گذاری پایدار و آموزش سرمایه‌گذار در بورس‌ها توسط فدراسیون جهانی بورس‌ها و گروه‌های تخصصی

• بررسی مؤثرترین روش برای انتشار اطلاعات شرکت در موقعیت‌های مختلف و شناسایی نیازهای اطلاعاتی روزنامه نگاران و تغییر آن
• به اشتراک گذاشتن فعالیت‌های بورس‌ها با سایر مؤسسات بین‌المللی
• ایجاد شبکه‌ای از کارشناسان ارتباطات جهت پاسخگوی سریع به رویدادهای مرتبط با بحران‌های مالی
• چگونگی استفاده بورس‌ها از وب سایت‌های خود جهت انتشار اطلاعات و برآوردن نیازهای کاربران
• نقش حمایتی فدراسیون جهانی بورس‌ها در یکپارچه کردن تخصص بورس‌ها در زمینه ارتباطات.

در پایان سال ۲۰۰۸ کل ارزش بازار بورس‌های عضو فدراسیون جهانی بورس‌ها با ۴۶ درصد تنزل نسبت به سال قبل به ۵۵۱،۳۲ میلیارد دلار و کل ارزش معاملات سهام نیز با ۰/۶ درصد رشد به ۶۰۳،۱۱۳ میلیارد دلار رسید. بورس تهران نیز با ۴۹ میلیارد دلار ارزش بازار و ۱۵ میلیارد دلار ارزش معاملات سهام در بین بورس‌های عضو فدراسیون جهانی بورس‌ها به ترتیب در ردیف ۴۶ و ۴۵ ام قرار گرفت. همچنین، ارزش معاملات مربوط به اوراق قرضه و صندوق‌های قابل معامله بورس‌های عضو فدراسیون جهانی بورس‌ها در سال ۲۰۰۸ به ترتیب برابر ۹۸۷،۹ و ۹۹۸،۱۸ میلیارد دلار بوده است.

عضویت و فعالیت‌های بورس تهران در WFE

بورس تهران از سال ۱۹۹۲ میلادی به عضویت کامل این فدراسیون درآمده و همواره، بخصوص پس از تغییرات ساختاری اخیر، در مجامع و نشست‌های آن حضوری فعال داشته و با این کار سعی کرده ضمن کسب معیارهای مورد نظر، امکان آشنایی بیشتر با اعضای این فدراسیون، که عمده‌ترین فعالان بازار سرمایه جهانی را در بر می‌گیرد، فراهم آورد و راه را برای بین‌المللی شدن بازار بورس ایران هموار سازد. از این رو، تاکنون تفاهم‌نامه‌هایی میان بورس تهران و بورس‌های اندونزی، مالزی، بحرین، کره جنوبی، تایوان و قبرس به امضا رسیده است. در زمینه اطلاع‌رسانی نیز بورس تهران علاوه بر آمار ماهیانه عملکرد خود، گزارش‌های موردی و پرسشنامه‌های سالانه را بدقت تکمیل می‌کند و در اختیار دبیرخانه فدراسیون قرار می‌دهد. ■
* مدیر روابط عمومی و امور بین‌الملل بورس اوراق بهادار تهران
** کارشناس امور بین‌الملل بورس اوراق بهادار تهران

که کمیته‌های مزبور به علت امکان حضور تمامی اعضا، زمینه‌ای منحصر به فرد را برای بحث و تبادل نظر در زمینه موضوعات تأثیرگذار بر صنعت بورس فراهم می‌آورد. به طور خلاصه، رسالت فدراسیون جهانی بورس‌ها کمک به توسعه بورس‌های متشکل در چهار جهت زیر است:

• ارتقای استانداردهای بازار و آمارهای قابل اتکا، حمایت از قانونگذاران
• سیاستگذاران و سازمان‌های دولتی جهت ایجاد بازار شفاف و منصفانه
• گردهم آوردن کارشناسان بورس و کمک به توسعه بورس‌های جدید و کوچک
• نشست‌های کمیته، مجامع عمومی و همایش‌ها به طور مرتب و به منظور انتقال دانش و تخصص از سوی فدراسیون برگزار می‌شود.